

Letošní velmi teplé léto nedávalo moc příležitosti chodit na cvičák. Boss s Jessicou odpočívali přes den ve sklepě, kde měli přirozený chládek. K večeru, když se trochu ochladilo, jsme chodili na procházky. Jelikož bydlíme ve městě, i když v klidné části Ostravy, jsou zde ulice frekventovanější a koncentrace psů větší. Jessica již od mládí vykazuje lovecké pudy a její snaha něco ulovit, ať už auto nebo psa, mě utvrdilo v tom, že poslušnost mimo cvičák musíme upevnit. Když jdou jednotlivě, jsou hodní a základní poslušnost zvládají myslím si, že bez problému. Často ale, si s nimi vyjdu na procházku sama, proto bylo nutné, naučit je na povel k noze tak, aby to dělali oba najednou a vedle sebe. Tím, že znají povel k noze a umí se samostatně přiřadit, začala jsem používat povel „oba k noze“. Vodítka v pravé ruce, v levé připravený pamlskek a na povel „oba k noze“ jsem levou ruku s pamlskem dala před čumáky a krásně je navedla k noze. Jde o to, aby se naučili, že povel oba k noze znamená, že jdou vedle sebe. Často se stane, že mijíme někoho na chodníku a potřebujeme ho obejít. Je tedy dobře, že tento povel znají a dovedou se oba najednou přiřadit. Při přecházení cesty ať už je tam semafor, přechod, nebo nic, vždy když docházíme, mají oba povel stůj a to i když vidím, že nic nejede. Nemám ráda, když jdeme na procházku, mijíme plot, za kterým štěká pes a Jessica nečekaně

vyletí k plotu, jen aby si mohla se psem poštekát. Boss, jako její parťák, jí jde okamžitě na pomoc. „A jelikož 80 kilo + 70 kilo rovná se spousta kilo živé váhy, tak následuje let vzduchem“. Říkala jsem si, že kdyby mě někdo pozoroval, mohl si klidně říct „Máňo pojď sem, to jsi měla vidět, ona není schopná udržet jednoho psa a je tak blbá, že má dva“. A tak jsem si odpověděla: „Tak to teda ne!“ Jessica má řetízkový obojek a jako všichni psi na krku trochu volnější. Obojek jsem jí vytáhla pod bradu a stáhla karabinou tak, aby ho měla akorát. Při poškubnutí vodítka je reakce psa okamžitá. Jdeme trénovat do úzké ulice. Po stranách ploty a za nimi v každé zahradě pes, který nám dával najevo, kdo je tady pánem. Povel oba k noze vnímal pouze Boss, Jessica absolutně ne. Opakovaný povel a poškubnutí s vodítkem, byl pro mě jasný signál, že jsem jí obojek správně upevnila. Jessica byla rázem vedle Bosse s pohledem světice. Vždy, když měla tendenci vyrazit, stačilo lehce poškubnout s vodítkem a povel ne. Jsou to pro nás takové tři základní věci. Chůze u nohy a nemusí být přesná, jde o to, aby jeden netahal vpravo a druhý vlevo, na povel se zastavit a tolerovat ostatní psy. Tak, abychom mohli do centra mezi lidmi, zajít si sednout do restaurace, jezdit hromadnou dopravou. Nesmíme zapomenout ani na tréninky výstav. Je-li výstava venku, trénujeme na trávě. Kolem cvičebního prostoru natáhneme pásku a

uprostřed stojí fiktivní rozhodčí. Pokud je výstava v hale jezdíme trénovat na nádraží. Trénujeme v prostoru, který je uzavřený, ale průchozí na nástupiště. Kolem nás procházejí lidé, ať už, co přijeli vlakem, nebo lidé spěchající na vlak. Pro někoho důvod se zastavit a sledovat, co tam vlastně děláme.

Jakmile skončilo léto a trochu se ochladilo, začínáme zase pravidelněji docházet na cvičák. Pro oba psy forma výcviku jiná a to přesná a dle zkušebního řádu. S Bossem si poslušnost jen zopakují, aby si jí upevnili a rozcvičili se před nástupem na překážky. Kladinu zvládá Boss bez problému, proto jsme mohli začít s nácvikem „skok vysoký přes překážku“. Překážku, která je vysoká jeden metr můžu při nácviku podle potřeby psa snížit. My jsme začali na výšce 70 cm. S Bossem na vodítku se postavím asi 4 m od překážky. Na povel vpřed, se s Bossem současně rozbíhám proti překážce a povolním vodítka, mu umožním překážku překonat. Následuje obrat a povel zpět. Když skok zvládal, začala jsem mu překážku postupně zvyšovat. Jakmile skáče lehce a čistě i požadovanou výšku, přistupuji k dalšímu kroku. Na vodítku se s Bossem rozbíhám, ale po uvolnění vodítka nechávám psa, aby překážku skočil sám. Už jí neobíhám zároveň se psem, ale zůstávám stát před překážkou. Jakmile pes skočí, přichází povel zpět, poklepání rukou na desku překážky a rychlé ustupování zpátky, abych mu při skoku nepřekážela. Jenže v reálu „Boss na povel zpět před překážkou prudce zabrzdil, při mém couvání zpátky došlo k napnutí vodítka, on sklonil hlavu, elegantně se vyvléká z obojku a řetízkový obojek letí přes překážku a zastaví se na mé lícní kosti“. Bossik překážku obíhá s výrazem „mamko, jsem u tebe a nemusím ani skákat“. Lícní kost s obtiskem řetízkového obojku bolí, ale skok musíme opravit. Takže krok zpátky, jak je naučený. Běžím zároveň se psem tam i zpět. Boss skočí, obrovská pochvala a tímto výcvik končíme. Nastal čas přemýšlení, proč tak Boss náhle zareagoval. Jediná věc, která byla jiná a teď už vím, že docela podstatná, je délka vodítka a tudíž i délka rozběhu při skoku zpátky. Hned na druhý den zkusíme, jestli je naše teorie správná. První skok běžím s Bossem tam i zpátky, jakmile překážku skočí, obrovská pochvala. Pak použiji stopovací vodítka, které je 10 metrů dlouhé a modlím se, aby to vyšlo. Na povel vpřed se s ním rozbíhám, ale jen pár kroků, pes skočí a tím, že je na dlouhém vodítku setrvačností dobíhá dál za překážku. Když je v dostatečné vzdálenosti, na povel zpět, vodítkem navádím Bosse zpátky přes překážku a ustupuji dozadu. Boss skočí a pak už dám dlaně před sebe, do kterých nosíkem narazí. Tím ho učím, ať sedí v těsném kontaktu přede mnou. Poté dávám ruce podél těla a na povel

k noze se Boss přiřadí. Následuje obrovská slovní a pamlsková odměna a ten den konec výcviku. V dalších dnech přidáváme překážku „Áčko“ vysoké 1,8m. Měla jsem z této překážky největší obavu, ale Boss jí zvládá naprosto bez problému. Jakmile bude obě překážky dokonale zvládat na vodítku, přejdeme k dalšímu kroku a to nácviku bez vodítka.

S Jessicou zatím žádné zkoušky nemáme, ale cílem určitě jsou. V poslušnosti se s ní věnuji hlavně třem cvikům. Za chůze odložení v leže. Pes musí ležet rovně ve směru chůze. Jessica lehává na bok, takže jí musím opravovat. Mimo cvičák, třeba na zahradě, může ležet jakkoliv. Proto u ní při výcviku používám slovo lehni, mimo cvičák slovo „down“(daun) Dalším cvikem je aport a dlouhodobě odložení. Všechny tyto cviky jsou nenáročné, jde jen o trpělivost a důslednost.

Kde jsme s Jessicou pokročili je stopování. Snažíme se jezdit na stopu třikrát do týdne. Nejlépe ráno, kdy je ještě rosa. Pokud máme možnost, střídáme terény, takže někdy jedeme na pole s hlínou, jindy na trávu. Ve vybraném terénu označuji začátek stopy cedulkou a postavím se vedle. Na místě stojím asi jednu minutu, abych v tom daném místě zesílila pach. Tomu se říká nášlap. Z nášlapu, na který pokládám pamlssek, vycházím běžným krokem rovně. Asi co deset kroků umisťuji do šlápoty pamlssek. Po určité vzdálenosti změním směr, stopa je tím zajímavější a přinutí psa k větší koncentraci. Ve stopě měním směr vícekrát a to vlevo i vpravo. Změnu směru (lom, cca 90°) zatím s Jessicou řeším pomocí oblouky, ve kterém pamlsky pokládám do každé šlápoty. Jakmile se naučí vypracovávat oblouky, přejdeme na lomy. Stopu má v délce asi 300 kroků, 20 až 30 minut starou, složenou ze třech úseků. V každém úseku do stopy pokládám předmět psordova. Velikost a materiál předmětu (kůže, textil a dřevo) jsou dány zkušebním řádem. Jessicu učím označování předmětu zalehnutím. Za každý takto označený

předmět dostává pamlskek. Výběr pamlsků nebyl úplně jednoduchý. Nejprve jsem dávala pamlsky, které používám při poslušnosti, sušené plíce. Jenomže sušené pamlsky se ukázali jako nevhodné. Jessica je dlouho konzumovala, ztrácela koncentraci, v podstatě zapoměla, co na tom poli má dělat. Začala jsem používat vařené maso. Jenže to každý den večerí, takže jako motivace taky ne. Na radu se nám osvědčil na kostičky nakrájený párek. Jelikož odměna za předměty by měla být více prémiová, zvolila jsem kapsičku z Penny za 12kč. Před stopou se s Jessicou snažím dodržovat nějaký rituál. Před příchodem k nášlapu mám psa u nohy, aby byla klidná. Většinou jezdíme na stopy s kamarádkou společně a děláme si navzájem rozhodčího. Než jdu k rozhodčímu (kamarádce), přepínám Jessicu z normálního vodítka na vodítko stopovací tak, aby vodítko bylo vedeno pod jejím břichem. S takto připraveným psem podávám hlášení, tak jako na zkoušce. Odcházím k nášlapu a asi metr od něj Jessicu posadím. Jakmile se zadívá na nášlap, dostává povel „stopa“. Jessica vyjde k nášlapu, kde má kousek párku. Párek sní a tím, jak hledá další kousek, načichává pach z nášlapu. Poté co další nenachází, vyjde do stopy. Já vycházím asi dva metry za ní, abych mohla hned reagovat na chyby. Rovné úseky zvládá velmi dobře s nosem u země. Změny směru zatím nejsou úplně dobré, ale pozitivní je, že jakmile vyjde mimo stopu, dovede ji zpátky dohledat. Označování předmětů je někdy sto procentní a někdy se na předmět dívá, jako kdyby ho viděla poprvé. Když už je zřejmé, že sama předmět nezalehne, dostává okamžitě povel lehni. Někdy se nám stane, že ji zajímají ptáci a modré nebe nad hlavou, než nějaká stopa s párkem. To počítám do deseti, snažím se

zachovat klid a stopu dodělat i za cenu, že ji musím co metr do stopy zpátky navádět. To si pak dáme se stopami malou pauzu, aby neztratila chuť a zájem stopovat.

Jednou ročně jezdíme s Bossem a Jessicou trénovat poslušnost a stopy do Volenic kousek od Příbrami. Jde o čtyři dny intenzivního výcviku ráno i večer. Když jsme tam byli poprvé, divali se na nás jako na exoty. Chápala jsem je. V konkurenci 30 belgických ovčáků jsme asi vypadali divně, zvláště když každý účastník má ty nejvyšší ambice. Výcvik vede reprezentantka ČR ve sportovní kynologii a jako první a zatím jediná majitelka belgického ovčáka tervueren, které se podařilo dosáhnout na šampiona práce ČR. Pro mě psy obrovsky zápař a změna denního režimu. Pro mě cenné zkušenosti a poznatky, noví přátelé. Ujištěním, že jsme neudělali ostudu je, pozvání na další výcvikové akce, ať už do Volenic nebo jinde, zvláště když vím, že počet účastníků je omezený.

Utuno podotknout, že podíl na našem výcviku má i kamarádka ze cvičáku. Když se mi někdy nechce na cvičák, přemluví mě a dodá potřebný elán. Ten potřebuji obzvlášť, když vstávám na brzké ranní stopy. Je ale fajn cvičit ve dvou, protože jeden se dívá a vidí chyby, které ten druhý nevidí. Někdy si výcvik natočíme a pak uvažujeme, jak odstranit chyby a co udělat lépe. Navzájem se podporujeme, protože ve dvou se to lépe táhne.

Renata Brunclíková

